

Synopsisidé:

CARMEN

Eller

Otrohet är också en form av trohet

Fakta:

- Opera av Georges Bizet (1875), byggd på en berättelse av Prosper Mérimée (1848).
- Operan handlar om kärleksdramat mellan zigenarflickan Carmen (mezzosopran) och hennes tillbedjare, sergeanten Don José (tenor) och tjurfäktaren Escamillo (baryton). José lämnar sin fästmö och deserterar från armén; då Carmen överger honom för Escamillo dödar han henne.
- Berömda arior är bl a Habaneran (Carmen), Toreadorarian (Escamillo) och Blomsterarian (José).

Min idé:

Det lockade mig att återvända till spexens barndom. Från början tog man just operor och skrev om dem till spex. En anledning var, och som är uppenbart med detta val av opera, att man får en massa bra låtar på köpet. Dessutom tycker jag att Carmen innehåller några bra spexkaraktärer: Den stolta och förföriska kvinnan (Carmen), den olyckligt kära och självuppoftande militären (Don José), den övergivna hämndlystna flickvännen (Micaela) och den sliskige stilige tjurfäktaren (Escamillo). Jag tycker också att Spanien som miljö kan bjuda på en del spexiga idéer.

Karaktärer:

- Carmen:** Stolt, utmanande och vacker zigenarflicka
- Don José:** Olyckligt kär och självuppoftande militär
- Escamillo:** Sliskig och stilig tjurfäktare
- Micaela:** Don José's fästmö som med tiden blir hans bittra och hämndlystna ex.
- Mercédes:** Carmens fack- och föreningsälskande väninna
- Moralès:** Don José's slitne och korkade följeslagare.

Operans handling (med några tillägg) presenterad i korthet i en form som borde kunna ligga till grund för ett spex.
(Framst har jag slagit ihop operans akt 2 och 3)

Akt 1: I Spanien utanför en cigarettfabrik.

Don José och Micaela sitter och slentrianmässigt överöser varandra med kärleks klyschor. Det är "bestämt" sedan länge att dom ska gifta sig. Moralès kommer in och påminner Don José om att de är sena till uppställningen på regementet (Micaela ut). Moralès håller, som han brukar, ett brandtal för fördelarna med den spanska inkquisitionen. Don José och Moralès ut. Man hör jubel på avstånd. In kommer tjurfäktaren Escamillo omgiven av en grupp beundrare (statister). Escamillo känner att stämningen kräver en spontantjurfäktning, och gör allt vad han kan för att reta upp den gamla ko som stått fastbunden på bygatan. Nyfikna på larmet på gatan kommer Carmen och hennes väninna Mercédes, cigarettfabrikens stridbara fackombud, ut från cigarettfabriken. Det hela urartar till en tjur (ko) rusning. Don José kommer inrusande med Moralès i släptåg och arresterar Carmen eftersom han tolkar det som att hon och Mercédes ställt till oreda på gatan. Carmen använder sin kvinnliga charm mot Don José. Han blir förälskad och låter henne fly. För detta "slarv" blir Don José arresterad och skickad i fängelse.

Akt 2: På ett värdshus.

Don José återvänder efter avtjänat fängelsestraff. Han har deserterat från armén för att kunna skapa ett liv tillsammans med sin drömkvinna, Carmen. Han möter Micaela som väntat på honom hela fängelsetiden. Don José bryter förlovningen med Micaela genom att använda de klassiska "göra slut" fraserna (Du är värd något bättre än mig osv.). Micaela ut ursinnig. Carmen kommer in och Don José tillber henne som en gudinna. Carmen är glad att återse honom, men är måttligt imponerad av hans uppvaktning. Mercedes, som efter en segsliten rättegång mot cigarettfabriken fått sparken, har omskolat sig på komvux till flamencodanserska. Hon driver nu en studiecirkel i flamenco på värdshuset. För att försörja sig går Don José med i en smugglarliga som Moralès startat. Micaela, bitter som få, dyker upp och säger att Don José's mor är döende. Don José, som trots allt älskar sin mor mer än livet, lämnar Carmen med Micaela för att besöka hans mor. Carmen, som trots allt hyser vissa känslor för Don José, tröstar sig hos den stilige tjurfäktaren Escamillo.

Akt 3: Uppe i bergen

Moralès och hans smugglargäng, samt Mercedes som tror att Moralès driver en friluftsförening, har gått vilse i bergen. Deras stora problem är var, och på vilken sida om gränsen, de befinner sig. Åt vilket håll ska spriten smugglas, och är ransonen tillräckligt stor för att det ska klassas som smuggling? Don José återvänder från sin mors begravning och styr upp smugglingen. Carmen har, för att fördriva tiden, tagit Escamillo till älskare. De har stämt träff i bergen för att undgå upptäckt. Carmen och Escamillo rasar in i smugglargänget oberoende av varandra. Omständigheterna skapar ett klassiskt triangeldrama. När det går upp för Don José att Carmen är otrogen blir han duktigt svartsjuk och dödar henne.

Slutet gott allting gott.

/Henrik Granqvist